

Forfatter: Gyllembourg-Ehrensward, T. C.

Titel: Udrag fra To Tidsaldre

Citation: Gyllembourg-Ehrensward, T. C.: "Drøm og Virkelighed", i Gyllembourg-Ehrensward, T. C.: *Drøm og Virkelighed*, udg. af Anni Broue ; Anne-Marie Mai , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, i samarbejde med Nyt Dansk Litteraturselskab, cop. 1986, s. 80. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-gyllem14val-shoot-idm139726069206368/facsimile.pdf> (tilgået 25. april 2024)

Anvendt udgave: Drøm og Virkelighed

De andre Herrer nærmede sig, og Advocaten sagde: Nei, han har udgydt altfor meget ædelt Blod, til at nogen brav Mand skulde give mindste Draabe for hans Skyld.

Bravo, fornuftige Mand! raabte Justitsraaden: Ja, De holder med mig, der daglig siger, at den franske Revolution er udgaaet fra det dybeste Helvede.

– Nei, Hr. Justitsraad! langt fra! Jeg anseer den franske Revolution for et Tordenveir, der har klaret de tykke Dunster, som Aarhundreder havde samlet paa Menneskelivets Horizont. Et rædsomt Uveir, hvor det raser, men velgjørende i dets Virkninger; en Lynildstraale, der har knuust saamangen trykkende Lænke; en Omvæltning, der var nødvendig til Menneskeslægtens Fremgang, og følgelig ikke et Værk af enkelte Mennesker, men en høiere Nødvendighed i Skjæbnens Haand, eller i Forsynets – om De hellere vil have det saaledes.

Nu, sagde Grossereren, nu er Touren til mig at raabe: Bravo, fornuftige Mand!

Ak! sagde Advocaten, og trak paa Skulderen: Jeg frygter, at det gaaer mig som Girondisterne, jeg bliver Uven med begge Partier, thi jeg maae tilstaae, at naar jeg tænker paa de Grusomheder, de al menneskelig Følelse oprørende Afskyeligheder, som under Lovlighedens Navn foregaae i det ulykkelige Frankrig, saa forekommer det mig jo rigtignok mangen Gang, som om onde Magter huserede og rasede i det skønne Land.

Ja ja! udbrød Justitsraaden, det er fortjent Straf over det ryggesløse Land. Lad Frihedsmændene nu kun prøve, hvad det vil sige at slippe den store Masse løs, ligesom et Kobbel vilde Blodhunde. Jeg skjærer nu alle Franskmænd over een Kam, jeg vilde ønske, de havde Alle eet Hoved, og at Satan, deres rette Fyrste, byggede en Guillotine saa stor, at den Hals, Hovedet hængte ved, kunde kappes saa tilgavns, at det onde Blod flød lige ned til Øresund, saa skulde jeg staae paa Toldboden og fryde mine Øine ved de røde Bølger.

Grossereren raabte hæftigt: Det er infame Ord, du siger. Den store Masse er vel frygtelig i sin Hævn, men det er ogsaa den, som har taalt og liidt, og som nu øver Retfærdighed.

Retfærdighed? spurgte Advocaten: Ja saaledes øve ogsaa de vilde Naturkræfter Retfærdighed, naar de ødelægge Lande og Mennesker. De ere villieløse, og det er Pøblen ogsaa; men der udgaaer jo undertiden en fornyet Frugtbarhed af den vulkanske jordbund, og jeg haa-